

Töökord
**riiklike järelevalveasutuste ja Euroopa
Andmekaitseõukogu sekretariaadi vahelise koostöö ning
vastavate rollide kohta seoses järgmiste dokumentide
esitamisega:
kaebused ELile kättesaadavas õiguskaitsemehhanismis
isikutelt, kes on seotud USA õiguse väidetavate
rikkumistega seoses oma andmetega, mida on kogunud
pädevad USA ametiasutused riikliku julgeoleku valdkonnas**

Vastu võetud 17. aprillil 2024

Järgmises töökorras antakse juhiseid Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadi ja järelvalveasutuste ülesannete kohta ning selle kohta, kuidas nad teevad koostööd, et tagada kaebuse nõuetekohane kontrollimine, töötlemine ja edastamine CLPO-le.¹

1) Järelevalveasutuste ülesanded²

Kaebuse saanud järelvalveasutuse ülesanded on järgmised:

- kontrollida kaebuse esitaja isikusamasust, võttes arvesse järelvalveasutuste kaalutusõigust sellise kontrollimise korra suhtes, ning kontrollida, kas kaebus vastab korralduse E.O. 14086 paragrahvi 4 punkti k alapunktides i–iv sätestatud tingimustele;³
- kui taotlus osutub täielikuks, esitama vajaduse korral ja vajalikus ulatuses taotluse tõlke inglise keelde;
- kui kaebus leitakse olevat täielik, edastada see krüpteeritud kujul Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadile;⁴
- teavitada kaebuse esitajat ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametniku vastusest, mis on saadud Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadi kaudu, sealhulgas vajaduse korral ja vajalikus ulatuses tõlkest, ning edastada Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadile sellise teate koopäev;
- edastada kaebuse esitaja esitatud kaebused krüpteeritud kujul Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadile;
- edastada kaebuse esitajale tema kaebust käsitlev vastus (standardvastus), mis on saadud Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadi kaudu USA justiitsministeeriumi eraelu puutumatus ja kodanikuvabaduste ametilt (OPCL), kes toetab isikuandmete kaitse kontrolli kohut (Data Protection Review Court, DPRC) sealhulgas selle kohtu kinnitus, et ta on kontrolli lõpule viinud, sealhulgas tõlge, kui ja niivõrd kui see on vajalik;
- teatada kaebuse esitajale, et teda puudutav teave võib olla talle kättesaadav kohaldatava

¹ Käesolevas dokumendis tähendavad kõik viited kodanikuvabaduste kaitse ametnikule riikliku luureteenistuse kodanikuvabaduste kaitse ametniku direktori bürood.

² Käesolevas dokumendis tähendavad kõik viited järelvalveasutustele isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 4 punkti 21 kohaselt andmekaitseasutusi.

³ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 4 punkti k alapunktis v on sätestatud: „Kvalifitseeruv kaebus“ – kirjalikult esitatud kaebus, mille (..) on edastanud **nõuetele vastava riigi asjaomane ametiasutus pärast seda, kui ta on kontrollinud kaebuse esitaja isikusamasust**, ning et kaebus vastab käesoleva määruse punkti 5 alapunkti k alapunktides i–iv sätestatud tingimustele.“ Samuti **luureühenduse direktiivi 126** Ejaos punkti 1 alapunkti c alapunkt 8: „Eelkõige selleks, et edastatud kaebus oleks „kvalifitseeruv kaebus“, mis on kooskõlas täidesaatva korralduse 14086 „kaetud rikkumise“ ja „kvalifitseeruva kaebuse“ määratlusega, peab kaebus: (..) **sisaldama tingimustele vastava riigi asjaomase ametiasutuse poolset kontrolli**: a) kaebuse esitaja isik ja b) kas kaebus vastab käesoleva direktiivi E jaos punkti 1 alapunkti c alapunktides 1-7 sätestatud tingimustele; ja **liidese juhenddokumendi E jaos punkti 1 alapunkt e**: „Kaebuse edastamine kvalifitseeruva riigi asjaomaselt ametiasutuselt **peab sisaldama ka kirjeldust selle kohta, kuidas ametiasutus kontrollis kaebuse esitaja isikusamasust**. CLPO tugineb kaebuse esitaja isikusamasuse kontrollimisele kvalifitseeruva riigi asjaomase avaliku sektori asutuse poolt, kuid kui kvalifitseeruva riigi asjaomase avaliku sektori asutuse esitatud teave või kaebuse hilisem uurimine seab kahtluse alla kaebuse esitaja isikusamasuse, võib CLPO nõuda kvalifitseeruva riigi avaliku sektori asutuselt lisateavet viisil, mis ei paljasta luureallikaid ega -meetodeid ega osuta muul viisil sellele, kas isiku suhtes on signaaliluuretoiminguid tegelikult tehtud.“

⁴ RHK E4 jaos punkti 1 alapunktis f on sätestatud: „Kui CLPO teeb kindlaks, et kaebus ei ole kvalifitseeruv kaebus, sest see ei vasta käesoleva direktiivi E jaos punkti 1 alapunkti c tingimustele või E jaos punkti 1 alapunkti d tingimustele, esitab CLPO krüpteeritud **elektronilise side kaudu ja inglise keeles** asjakohasele kvalifitseerivas seisundis ametiasutusele kirjaliku teate kaebuse puuduste kohta.“

USA õiguse alusel,⁵ mille on edastanud kaubandusministeerium, Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadi kaudu, sealhulgas vajaduse korral ja vajalikus ulatuses tõlge.

2) Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadi ülesanded

Järelevalveasutuste nimel kaebuste vahendamise kohustuse kandjana lasuvad Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadil järgmised ülesanded:

- kontrollida, kas saadud kaebus on esitatud EMP pädevale järelevalveasutusele ja kas selle on edastanud EMP pädev järelevalveasutus;
- kontrollida, kas kaebus põhines ELi ühisel kaebuse vormil. Järjepidevuse tagamiseks võib Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaat saata järelevalveasutustele meeldetuletusi või selgitavaid küsimusi menetluslikes küsimustes (vajaduse korral BTLE ESG⁶ koordinaatorite toel), et edastada kaebusi järelevalveasutuste ja ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametniku vahel.
- edastada kaebus krüpteeritud kujul ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametnikule
- edastada ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametniku vastus järelevalveasutusele krüpteeritud kujul;
- teatama riikliku luurejuhi ameti kodanikuvabaduste kaitse ametnikule kuupäeva, mil järelevalveasutus teatas riikliku luurejuhi ametist CLPO vastus kaebuse esitajale
- edastada kõik järelevalveasutuselt saadud kaebused krüpteeritud kujul USA justiitsministeeriumi eraelu puutumatuse ja kodanikuvabaduste ametile (OPCL), kes toetab DPRC-d, ning edastada OPCLilt saadud vastus (standardvastus) järelevalveasutustele, sealhulgas DPRC kinnitus kontrolli lõpetamise kohta;⁷
- edastada järelevalveasutusele USA kaubandusministeeriumi esitatud teave kaebuse salastatuse kustutamise kohta,⁸ eelkõige selle kohta, et kaebuse esitajat käsitlev teave võib olla talle kättesaadav kohaldatava USA õiguse alusel⁹ krüpteeritud kujul, mis toimib eespool nimetatud USA ametiasutustega suhtlemisel ühtse kontaktpunktina;
- juhtida kõigi Euroopa Andmekaitsekoostöö liikmete tähelepanu kõigile üldist huvi pakkuvatele küsimustele, mis võivad tekkida seoses kõigi eespool nimetatud ülesannetega.

3) Järelevalveasutuste kohustus kontrollida kaebuse täielikkust

Kaebuse saanud järelevalveasutus vastutab selle kontrollimise eest, nimelt kaebuse esitaja isikusamasuse kontrollimise eest, võttes arvesse järelevalveasutuse kaalutusõigust sellise kontrollimise korra suhtes, ning selle eest, et kaebus vastab korralduse E.O. 14086 paragrahvi 4 punkti k alapunktides i–iv sätestatud tingimustele.¹⁰

See hõlmab järgmist:

⁵ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 3 punkti d alapunkti v alapunkt C.

⁶ BTLE ESG – Euroopa Andmekaitsekoostöö piiri-, reisi- ja õiguskaitse allrühm.

⁷ Vt joonealune märkus 4.

⁸ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 3 punkti d alapunkti v alapunkt C.

⁹ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 3 punkti d alapunkti v alapunkt C.

¹⁰ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 4 punkti k alapunkt v ja luureühenduse direktiivi paragrahvid E.1 punkti c alapunkt 8 ja E.1 punkt e.

- kontrollida kaebuse esitaja isikusamasust¹¹ ja seda, et ta tegutseb enda nimel, mitte valitsus-, valitsusvälise või valitsustevahelise organisatsiooni esindajana;
- kontrollida, kas kaebus on seotud kaebuse esitaja (füüsiline isik) isikuandmetega, mille puhul on põhjust arvata, et need edastati Ameerika Ühendriikidele pärast kaitse piisavuse otsuse jõustumise kuupäeva (st pärast 10. juulit 2023);
- kontrollida, kas kaebuse esitaja väidab, et USA luureasutused on tema isikuandmetele ebaseaduslikult juurde pääsenud ja neid ebaseaduslikult kasutanud pärast seda, kui tema isikuandmed EList USAsse edastati.
- tagama, et kaebus esitatakse kirjalikult (sealhulgas e-posti teel) ja et see sisaldab järgmist teavet:
 - mis tahes teave, mis on kaebuse aluseks, sealhulgas andmed veebikonto või isikuandmete edastamise kohta, millele on usutavasti juurde pääsetud / mis on toimunud (mis ei pea tõendama, et kaebuse esitaja andmeid on tegelikult USA signaaliluuretegevuse käigus kasutatud);
 - nõude laad;
 - konkreetne viis, kuidas kaebuse esitaja isikuandmed arvatakse olevat edastatud Ameerika Ühendriikidesse;
 - milline Ameerika Ühendriikide valitsusüksus või -üksused, kes arvatakse olevat seotud kaebuse esitaja isikuandmetele juurdepääsuga või kaebuse esitaja isikuandmetega (kui need on teada);
 - ja mis tahes muud meetmed, mida kaebuse esitaja võib olla võtnud, et saada taotletud teavet või leevendust, ning nende muude meetmete kaudu saadud vastus;
 - kaebus ei ole põhjendamatu, pahatahtlik ega esitatud pahauskselt.

4) Järelevalveasutuse kohustus kontrollida kaebuse vastuvõetavust

- Kontrollida, kas kaebuse on esitanud sama isik, kes kaebuse esitas
- Kontrollida, kas kaebus esitati järelevalveasutusele 60 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil kaebuse esitaja sai järelevalveasutuselt teate selle kohta, et ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametnik on kontrolli lõpetanud.¹² Selleks tuleks ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametniku otsuste läbivaatamise taotluste edastamisel määrata edastamisel kindlaks asjakohased kuupäevad.

5) Koostöö ja teabevahetus Euroopa Andmekaitsekoostöö sekretariaadiga

Euroopa Andmekaitsekoostöö liikmed nõustusid kasutama ELi individuaalse kaebuse vormi. Liikmed leppisid samuti kokku, et see avaldatakse koos muu kasuliku teabega nende vastavatel veebisaitidel.

¹¹ Korralduse E.O. 14086 paragrahvi 4 punkti k alapunkt v ja luureühenduse direktiivi paragrahvi E lõike 1 punkti c alapunkt 8.

¹² 28 Peaprokuröri määruse artikli 201.6 punktis a on sätestatud, et kaebuse esitaja „võib taotleda, et DPRC vaataks läbi ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametniku otsuse vastusena kaebuse esitaja esitatud kvalifitseeruvale kaebusele, esitades läbivaatamisaotluse kvalifitseeruva riigi asjaomasele avaliku sektori asutusele, et edastada see OPCLile hiljemalt kuuskümmend (60) päeva pärast kvalifitseeruva riigi asjaomase avaliku sektori asutuse poolt OPCLile teatatud kuupäeva, mil kaebuse esitaja saab teate, et ODNI kodanikuvabaduste kaitse ametnik on läbivaatamise lõpetanud“; vt ka peaprokuröri määruse 28 CFR 201.10, milles on sätestatud, et DPRC tõlgendab korraldust 14086 ja selle tingimusi üksnes Ameerika Ühendriikide õiguse ja Ameerika Ühendriikide õigustraditsiooni valguses ning et DPRC juhindub taotluse läbivaatamisel Ameerika Ühendriikide Ülemkohtu asjakohastest otsustest samamoodi nagu Ameerika Ühendriikide põhiseaduse III artikli alusel loodud kohtud.

Euroopa Andmekaitseenõukogu sekretariaadi ja järelevalveasutuste vahelist teabevahetust hõlbustatakse asjakohaste (turvaliste) elektrooniliste vahendite abil (st krüpteeritud kujul).

Kõik järelevalveasutused kasutavad seda e-posti aadressi suhtlemiseks Euroopa Andmekaitseenõukogu sekretariaadiga (st kaebuste ja selle õiguskaitsemehhanismiga seotud asjakohaste küsimuste edastamiseks).

Erandjuhtudel võivad järelevalveasutus ja Euroopa Andmekaitseenõukogu sekretariaat olla eriarvamusel küsimuses, kas kaebust saab pidada täielikuks, millisel juhul teevad Euroopa Andmekaitseenõukogu sekretariaat ja järelevalveasutus konsensuse saavutamiseks koostööd.